

Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi

Felügyelőség

1016 Budapest

Mészáros u. 58/a

Közép-dunántúli Környezetvédelmi

Természetvédelmi és Vízügyi

Felügyelőség

8002 Székesfehérvár

Hosszúsétatér 1.

Tárgy: Bábaapáti, kis és közepes radioaktivitású atomerőművi hulladék végleges elhelyezésére alkalmas földalatti tároló környezetvédelmi engedélyének fellebbezése

Tisztelt Hölgyem/Uram!

Fellebbezést nyújtok be a Közép-dunántúli Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: Felügyelőség) 2007. május 15-én meghozott határozata – ügyszám: 337/2007, iktatószám: 37278/007 – ellen, amelyben környezetvédelmi engedélyt adott a bábaapáti kis és közepes radioaktivitású atomerőművi hulladék végleges elhelyezésére alkalmas földalatti tároló és kapcsolódó felszíni létesítményei létesítésére és működtetésére.

Indokainkat az alábbiakban fejtjük ki.

1. A Felügyelőség elmulasztotta az eljárás kezdetekor a honlapján megjelentetni a hatásvizsgálati eljárás megkezdését kihirdető hirdetményt; ezzel megsértette a 314/2005 kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 8.§ (1) bekezdését (a határozat tévesen hivatkozik az indoklásban (12. oldal) a 8.§ (2)-es bekezdésére).
2. A Felügyelőségnek az előzetes eljárásról szóló határozatában (ügyszám: 20443/05) feltételként szerepelt (3.2), hogy a „*környezeti engedélyt megalapozó dokumentáció(k)ban is meg kell jelenniük*” a radioaktív hulladékok átvételi követelményeinek (HÁK). Ezzel ellentétben a HÁK-

ot mégsem tartalmazza az RKHT, mindössze egy hivatkozás szerepel egy bizonyos dokumentumra („*A radioaktív hulladékok átvételi követelményei a Paksi Atomerőmű kis és közepes aktivitású hulladékaira vonatkozóan a Bábaapáti területén tervezett felszín alatti tároló terve alapján*” című, P124050/0003B azonosítószámú követelményrendszer).

A határozat 4.02-nél, az OAH előírásai között követeli meg a HÁK elkészítését, ami azt csak a határozat jogerőre emelkedését követően írja elő. A határozat jogerőre emelkedését követően elkészülő HÁK már nem kerülhet be az engedélyt megalapozó dokumentációba, így a Felügyelőségnek nincs lehetősége véleményezni azt. Álláspontunk szerint ezért a Felügyelőségnek – tekintettel az EKT-ről szóló határozatban foglaltakra – a határozat kiadásának feltételéül kellett volna szabnia a HÁK elkészítését.

3. Bár az RKHT több (pl. 2.2.1.5, 2.1.2.3) fejezete szerint a jelenlegi ismeretek alapján a befogadó közet földtani és vízföldtani alkalmasságával kapcsolatban – adatok hiányában – egyes kérdések még nem válaszolhatóak meg, ahogy azt észrevételeink 1-es pontjában indokoltuk. Ennek ellenére ezt a kérdést a KHV eljárás során nem vizsgálták, az engedélyt kérelmező Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Társaság (RHK) válaszában mindössze a korábbi MGSZ határozatra hivatkozott. A rendelkezésre álló adatok nem tették lehetővé a tényállás teljes feltárását, ami elengedhetetlen lett volna az engedély kiadásához. Véleményünk szerint az RKHT-ban ismertetett adatok alapján nem lett volna kiadható a környezetvédelmi engedély.
4. Nem fogadható el sem az RHK válasza, sem a Felügyelőség álláspontja az észrevételeink 2-es pontjával kapcsolatban. Az, hogy a véglegesen, a felszín alatti résszel együtt beüzemelt tározó működéséhez szükséges az épület, és az kettős célt fog szolgálni, irreleváns a jelen helyzetben. A technológiai épület a tározó felszín alatti létesítményeinek beüzemeléséig, azaz jelenleg ismeretlen időpontig csak mint átmeneti tározó fog üzemelni. A beüzemelés időpontja az RKHT-ból nem derült ki, a létesítmény beüzemelésének tervezett menetrendjéről csak a közmeghallgatás során derült ki információ, amelyet így mindössze tájékoztató jellegűnek lehet értékelni.
Álláspontunk szerint a felszíni épület, jelenleg ismeretlen ideig nem mint kettős célú épület, hanem egyszerűen mint átmeneti tározó fog üzemelni, azaz ennek megfelelően, a 314/2005 Kormányrendelet értelmében külön KHV eljárás lefolytatására lett volna szükség.

5. A haváriák vizsgálata nem volt kielégítő az RKHT-ban. Irreleváns az RHK észrevételeikre adott válasza, mi szerint a 20/1979. (IX. 18) KPM rendelet szabályozza a szállítás feltételeit, illetve, hogy baleset esetén a más hatóság által jóváhagyott balesetelhárítási intézkedési terv szerint kell eljárni, mivel a R. előírja a balesetek vizsgálatát. Az RKHT-hoz csatolt véleményünkben részletesen kifejtettük, miért tartjuk elégtelennek, helyenként indokolatlanul korlátozóknak a haváriák, illetve kezelésük ismertetését, amit továbbra is fenntartunk. Az RHK felvetéseinkre nem adott érdemi választ, és a Felügyelőség sem vizsgálta meg a problémát.
6. Arra az észrevételünkre, mi szerint kérdéses, hogy az RKHT szerzői a vonatkozó 62/1997 IKIM rendelettel összhangban használják-e a földtani gát fogalmát, az RHK nem adott választ, és a Felügyelőség sem vizsgálta a kérdést annak ellenére, hogy jogszabályi követelmény teljesíthetlensége állhat fent.
7. A tervezett tevékenység részletes bemutatása hiányzik az RKHT-ból. Nem elfogadható az erre az észrevételre adott válasz, mely szerint a technológia részletes ismertetése a létesítési engedélykérelem feladata, mivel a tényállás feltárásához szükséges a technológiára vonatkozó információk ismertetése. A R. által is megkövetelt bemutatása a technológiának túlzottan elnagyolt az RKHT-ban, elsősorban annak a fényében, hogy a technológiai épületbe beszállított hulladékok mennyi ideig tartózkodnak az épületben. Nem ismerteti egy szállítmány feldolgozásának időigényét, annak menetrendjét.
8. Az RKHT nem tárgyalja részletesen a terület szeizmológiáját. Az erre adott válaszban a hivatkozott külön dokumentumok nem képezik az RKHT részét, tehát úgy tekinthető, hogy a KHV eljárás során nem foglalkoztak a kérdéssel. Pedig a környezet tektonikai aktivitása nem elhanyagolható (ld. Mecsek-alja-öv), a földrengések pedig nagy hatással lehetnek a befogadó kőzet töréses szerkezeteire, elmozdulására, a hidrogeológiai viszonyok megváltozására. A vonatkozó 62/1997 IKIM rendelet (A továbbiakban: Rendelet) 4. mellékletének 3. pontja alapján: „3. A telephely földtani környezetének stabilitása az elhelyezendő radioaktív izotópok felezési ideje függvényében hatszáz éves időtávlatban vizsgálendő és bizonyítandó”.
9. Az idézett IKIM rendelet 6. pontjában foglaltakra („A földtani környezet stabilitásának vizsgálatakor kiemelt figyelmet kell fordítani a különböző okokból (tektonika, kiemelkedés, erózió, felszíni domborzat és klíma változásai, szeizmikus és vulkanikus aktivitás) potenciálisan

bekövetkező hidrogeológiai változásokra.”) vonatkozóan nem volt adat az RKHT-ban. Érdemi választ erre az észrevételre sem kaptunk, annak ellenére, hogy jogszabályi előírás esetleges teljesíttlensége állhat fent.

10. Az észrevételeinkben több, konkrétan megfogalmazott, a földtani kutatások eredményei ismertetésének hiányára vonatkozó észrevételünkre adott válasz abban merült ki, hogy különböző intézmények honlapjain azok fellelhetőek. Észrevételeink azonban nem arra vonatkoztak, hogy megismerhetőek-e az ezekkel kapcsolatos információk, hanem, hogy ezeknek az ismertetése és vizsgálata szükséges lett volna a KHV eljárás során, amit továbbra is fenntartunk. Érdemi válasz tehát nem érkezett az észrevételeink 11, 12, 13-as pontjában foglaltakra vonatkozóan, és a Felügyelőség sem vizsgálta a kérdést, elmulasztva a teljes tényállás feltárását.
11. Válasz nélkül maradt azon felvetésünk, mely szerint a korábbi, felszíni kutatások adataiból alkotott modellek eredményeinek helytállóságát igazolni kell a felszín alatti kutatások során nyert adatokkal, elsősorban a telephely földtanával, a szeizmológiájával kapcsolatos állításokra, illetve a vízföldtani modellek eredményeire tekintettel.
12. A telephelyen keletkező radioaktív hulladékokra vonatkozó észrevételeinkre nem érkezett érdemi válasz, csak egy általános összefoglaló a keletkező hulladékok kezelését illetően, holott az észrevételek elsősorban az ilyen hulladékok keletkezése bemutatásának elégtelenségére vonatkoztak.

Budapest, 2007. május 31.

.....
Ámon Adrienn
igazgató
Energia Klub